

16 Ιουνίου 2026

Ο Άγιος Τύχων Επίσκοπος Αμαθούντος

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Συναξαριακές Μορφές

Η ζωή του αληθινού χριστιανού πρέπει να εμπνέεται πάντα απ' την αγάπη. Γιατί η αγάπη είναι και μένει το κύριο και ουσιαστικό γνώρισμα του ανθρώπου, που έδωσε την καρδιά του στον Θεό. Και ο Τύχων που υπήρξε ένας πραγματικός άνθρωπος του Θεού, την αγάπη προς τους άλλους έκαμε βίωμα και σκοπό του. Το μαρτυρεί η ζωή του. Γεννήθηκε στην Αμαθούντα της Κύπρου, τη σημερινή Παλαιά Λεμεσό κατά τον τέταρτο αιώνα μ.Χ. Οι γονείς του, ευλαβείς κι ενάρετοι έσπευσαν απ' την πρώτη στιγμή, να αφιερώσουν το παιδί τους στον Θεό. Πόθος τους ευσεβής να το δουν κάποια μέρα στην υπηρεσία του Κυρίου. Ευλογημένος πόθος! Και για την

πραγμάτωσή του με ζήλο και προσοχή φρόντισαν από νωρίς να φυτέψουν στην εύπλαστη ψυχή του και τα κατάλληλα σπέρματα της αγωγής.

Οδηγός τους και στο σημείο αυτό τα θεόπνευστα λόγια του μεγάλου Αποστόλου και Παιδαγωγού, του θείου Παύλου. Οι γονείς «εκτρέφετε τα τέκνα υμών εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου». Και πράγματι. Με παιδαγωγία και συμβουλές σύμφωνα με το θέλημα του Θεού μεγάλωσαν τον μονάκριβο βλαστό τους οι καλοί και θεοφώτιστοι γονείς. Μέσα στην ψυχή του έσπειραν απ' αυτή τη βρεφική ηλικία τα ευλογημένα σπέρματα της ευσέβειας. Κι η σπορά ρίζωσε και στον καιρό έδωσε τους ανάλογους καρπούς. Παιδάκι ακόμη ο Τύχων πριν πάει στο σχολείο με προθυμία υπηρετούσε στο πατρικό αρτοποιείο. Βοηθούσε τον πατέρα. Μετακινούσε διάφορα ελαφριά αντικείμενα. Έπαιρνε κι έφερνε θελήματα στο σπίτι. Αναλάμβανε καθήκοντα στην πώληση του ψωμιού. Και γενικά υπάκουος πάντα χωρίς θόρυβο και φωνές έκανε γρήγορα και με προθυμία ότι του παρήγγελλαν.

Μια μέρα που ο Τύχων στεκόταν μοναχός στην πόρτα του μαγαζιού, ένα παιδάκι συνομήλικο Και γνωστό του, κίτρινο κι αδύνατο απ' τον υποσιτισμό, τον πλησίασε, στάθηκε ντροπαλά μπροστά του και με τρεμουλιαστή φωνή του είπε:

— Τύχων, πεινώ... Δύο μέρες τώρα τ' αδέλφια μου κι εγώ δεν έχουμε ψωμί. Η μανούλα μας δεν έχει δουλειά. Χρήματα δεν έχουμε ν' αγοράσουμε...

— Έλα, τον διέκοψε ο Τύχων, Και τον τράβηξε μέσα. Και αφού πήρε δύο ψωμιά φρεσκοψημένα και ζεστά, τα έβαλε στα χέρια του φτωχού παιδιού και του είπε:

— Πάρε τα γρήγορα στο σπίτι. Δικά σου είναι. Δεν θέλω χρήματα.

Από φτωχούς δεν παίρνουμε χρήματα. Και να ξανάρθεις. Να 'ρχεσαι τακτικά χωρίς στενοχώρια Και ντροπή. Το παιδί μόλις μπόρεσε να πει ένα ευχαριστώ, ενώ δύο δάκρυα καυτά κυλούσαν απ' τα μάτια του.

Απ' την ημέρα εκείνη ο Τύχων συνήθισε να δίνει στους πεινασμένους τα πατρικά ψωμιά χωρίς χρήματα. Πονόψυχος όπως ήταν, ένοιωθε μια χαρά, μια αγαλλίαση σαν του δινόταν η ευκαιρία να κάμει το καλό. Στο παιδικό μυαλό του κυκλοφορούσε πάντα ο λόγος, που του τόνισε κάποια μέρα η μανούλα του.

– Παιδί μου. Πίσω από τον κάθε φτωχό Και πονεμένο βρίσκεται αυτός ο ίδιος ο Χριστός μας! Ότι δίνουμε στον φτωχό, το προσφέρουμε σ' Αυτόν τον Σωτήρα και Λυτρωτή μας! Στον Θεό μας! «Ο ελεών πτωχόν δανείζει Θεώ», μας βεβαιώνει ο ίδιος ο Κύριος μας.

Κάποτε έμαθε κι ο πατέρας την πράξη του καλού παιδιού. Στενοχωρημένος κάλεσε κοντά του τον Τύχωνα και τον παρατήρησε με αυστηρά λόγια:

– Εσύ, παιδί μου, έτσι που πας θα μας αδειάσεις το μαγαζί. Όταν δίνουμε σ’ όλους τους φτωχούς ψωμιά δωρεάν, που θα βρούμε τα χρήματα για να αντικαταστήσουμε το σιτάρι που ξοδεύουμε; Τι θα γίνουμε αύριο χωρίς χρήματα, χωρίς δουλειά; Πώς θα ζήσουμε;

Στα δικαιολογημένα αυτά εκ πρώτης όψεως ερωτήματα του πατέρα το πιστό παιδί με την απονήρευτη καρδιά έσπευσε ν’ απαντήσει:

– Πατέρα, είπε. Συ Και η μητέρα δεν μ’ έχετε διδάξει, πως ο κάθε φτωχός είναι κι ένας αδελφός του Χριστού; Κι ακόμη, πως ότι δίνουμε σ’ αυτούς, το δίνουμε, μάλλον το δανείζουμε στον ίδιο τον Χριστό μας, που θα μας το επιστρέψει κάποια μέρα, όχι στην ποσότητα που του δώσαμε, αλλά εκατόν φορές πιο πολύ; Λέγει ψέματα ο Χριστός;

Στη φυσική αυτή απορία του παιδιού, στενοχωρημένος ο πατέρας, πήρε τον Τύχωνα από το χέρι και τον οδήγησε στη σιταποθήκη.

— Θεέ μου! Τι είναι αυτό, ψιθύρισε ο πατέρας με βαθιά έκπληξη.

Το θαύμα είχε γίνει. Η σιταποθήκη που ήταν νωρίτερα σχεδόν αδειανή τώρα είχε γεμίσει. Ο Παντοδύναμος Θεός έκαμε το θαύμα του.

Και τούτο γίνεται πάντα σε όσους εμπιστεύονται σ’ Αυτόν με την αφέλεια και την απλότητα των παιδιών.

Πόση αλήθεια σημασία κρύβουν τα λόγια τούτα του Κυρίου «Άφετε τα παιδιά έρχεσθαι προς με και μη κωλύετε αυτά’ των γαρ τοιούτων εστίν η βασιλεία του Θεού. Αμήν λέγω υμίν, ος εάν μη δέξηται την βασιλείαν του Θεού ως παιδίον, ου μη εισέλθη εις αυτήν» (Λουκ. ιη’, 16-17). Δηλαδή αφήστε τα παιδιά να ‘ρχονται κοντά μου Και μην τα εμποδίζετε, γιατί σ’ αυτά και σ’ εκείνους που θα ομοιάσουν με αυτά στην απλοϊκότητα κι αγαθότητα, ανήκει η βασιλεία των ουρανών. Σας διαβεβαιώνω, πως εκείνος που δεν θα δεχθεί τη βασιλεία του θεού με την αφέλεια και την εμπιστοσύνη μικρού παιδιού δεν θα εισέλθει σ’ αυτή.

Λόγια υπέροχα! Λόγια θεία! Στα παιδιά, λοιπόν και σ’ εκείνους που θα μοιάσουν με τα παιδιά ανήκει η βασιλεία των Ουρανών.

Κι εμείς που δεν είμαστε παιδιά; Να γίνουμε! Να γίνουμε όχι στα μυαλά, μα απονήρευτα σαν κι αυτά. Να μοιάσουμε με τα παιδιά στην αφέλεια, την απλοϊκότητα, την εμπιστοσύνη. Να τι πρέπει να επιδιώξου με. Να το επιδιώξουμε,

γιατί αυτά θα μας βοηθήσει ν' απαλλαγούμε κι από το άγχος, που εξ αιτίας της ολιγοπιστίας και των αμφιβολιών μας κυρίεψε τις καρδιές μας. Να γίνουμε παιδιά, για να εισακούονται κι οι προσευχές μας.

Όταν ο Τύχων μεγάλωσε, άρχισε να σπουδάζει και τα ιερά παπαδικά γράμματα. Η επίδοσή του σ' αυτά παρουσιαζόταν εξαιρετική. Επιμελής και προσεκτικός όπως ήταν, κατόρθωσε με τον καιρό ν' αποκτήσει μόρφωση ζηλευτή κι αξιόλογη. Πιο πολύ μελετούσε την Αγία Γραφή. Μέσα σ' αυτήν η αγνή ψυχή του δοκίμαζε μια γοητεία. Η πίστη κι η αρετή γενικά των ιερών προσωπικοτήτων τον συγκινούσε βαθύτατα. Και τούδινε ένα γνώμονα ζωής και ενεργείας. Συγχρόνως ανέπτυξε στην καρδιά του και τον έρωτα, τον θείο έρωτα προς τον Νυμφίο της Εκκλησίας Χριστό.

Τα χρόνια περνούσαν. Ο Τύχων είχε διαβεί πια το κατώφλι της εφηβικής ηλικίας. Μα κι οι αρετές του μαζί με την ένθεη πολιτεία του μεγάλωναν καθημερινά. Στο μεταξύ του είχε ανατεθεί από την Εκκλησία και το έργο του Αναγνώστη. Και το εκτελούσε με πολλή προσοχή και ταπείνωση και ζήλο. Με την κρυστάλλινη φωνή του διάβαζε τα σχετικά ιερά αναγνώσματα και ζωντάνευε το νόημα και το περιεχόμενο τους. Οι πιστοί οραματίζονταν στο πρόσωπο του τον μελλοντικό πνευματικό τους αρχηγό και προσεύχονταν.

Εκείνο τον καιρό πέθανε κι ο πατέρας του. Ο στοργικός νέος, αφού επετέλεσε γι' αυτόν τα συνιστώμενα από την Εκκλησία καθήκοντα, φρόντισε να πωλήσει αμέσως ότι κληρονόμησε και να μοιράσει τα χρήματα στους φτωχούς. Έτσι, ελεύθερος πια από τις κοσμικές φροντίδες κι υποχρεώσεις έσπευσε να θέσει ολοκληρωτικά τον εαυτό του κάτω από τον ιερό ζυγό του Χριστού και να χειροτονηθεί διάκονος και πρεσβύτερος. Η χειροτονία έγινε από τον επίσκοπο της Αμαθούντος Μνημόνιο, που είχε πολύ εκτιμήσει την αρετή. Και τον ζήλο του νέου. Σ' αυτόν μάλιστα ανέθεσε και τη φροντίδα του κηρύγματος.

Από τη στιγμή αυτή αρχίζει για τον Άγιο ένας αγώνας συστηματικός κι ασταμάτητος με στόχο τη φύλαξη και ενίσχυση των πιστών, αλλά και τη διαφώτιση και διδασκαλία των Ιουδαίων και των ειδωλολατρών. Το κήρυγμά του ζωντανό και θεόπνευστο, ενισχυμένο κι απ' το δικό του υπόδειγμα αρετής κι ένα μεγάλο αριθμό θαυμάτων, στηρίζει και εγκαρδιώνει τους χριστιανούς. Ελκύει τους καλόπιστους Ιουδαίους. Και κλονίζει συθέμελα της ειδωλολατρίας τα θεμέλια. Πλήθος προσήλυτων προσέρχεται καθημερινά στον φλογερό διδάσκαλο και ζητά να πληροφορηθεί από αυτόν περισσότερα για τη νέα πίστη. Κι ο Άγιος πρόθυμος πάντα κι ακούραστος διδάσκει και διαφωτίζει και προετοιμάζει και οδηγεί στο Θείο Βάπτισμα. Και το έργο αυτό της αλιείας και σωτηρίας ψυχών δεν το περιορίζει μονάχα στην πόλη που μένει, αλλά το επεκτείνει σ' ολόκληρη την

επισκοπική περιοχή. Γι' αυτό κι όταν ο πνευματικός ποιμένας Μνημόνιος πέθανε όλος ο λαός στον Τύχωνα στράφηκε και μ' ένα στόμα τον ανέδειξε πρόεδρο της επισκοπής Αμαθούντος.

Από τη νέα του θέση ο Ιερός Πατήρ συνεχίζει με μεγαλύτερο ακόμη ζήλο και ευχέρεια τα ποιμαντορικά καθήκοντα του. Τα λόγια του Αποστόλου «ποιμάνετε το εν υμίν ποίμνιον του Θεού, επισκοπούντες μη αναγκαστώς, αλλ' εκουσίως, μηδέ αισχροκερδώς, αλλά προθύμως, μηδ' ως κατακυριεύοντες των κλήρων, αλλά τύποι γινόμενοι του ποιμνίου» (Α' Πέτρ. ε', 2-3) ήταν γι' αυτόν οδηγός.

Σαν καλός ποιμήν ο άγιος επίσκοπος φρόντιζε πάντα να προβάλλει στους χριστιανούς και σε όσους κατοικούσαν την επαρχία του τον εαυτό του ζωντανό υπόδειγμα των όσων κήρυττε. Υπόδειγμα καλοσύνης, αγάπης, ανεξικακίας, αρετής. Σαν καλός γεωργός ανέλαβε με ζήλο και ενθουσιασμό ένθεο τη διακονία του. Πόνος και πόθος και παλμός κι αγώνας του να γνωρίσουν όλοι τον δρόμο της σωτηρίας. Οργάνωσε πληρέστερα το κήρυγμα, την έμπρακτη εκδήλωση της αγάπης, τη διοίκηση της Εκκλησίας. ο ίδιος με τη δύναμη του λόγου του συγκλόνιζε κυριολεκτικά τις καρδιές των πιστών. Και με την οργάνωση της φιλανθρωπίας και το άδολο ενδιαφέρον για τους πάσχοντες αδελφούς αγωνιζόταν να ξαναζωντανέψει την πρώτη χριστιανική κοινωνία, στην οποία, όπως τονίζει ο ευαγγελιστής «του πλήθους των πιστευσάντων ην η καρδιά και η ψυχή μία» δηλαδή όλοι οι πιστοί αποτελούσαν μian αρμονική και πνευματική κοινωνία.

Εκείνο όμως που περισσότερο απορρόφησε την προσοχή του ήταν ο εκχριστιανισμός του ειδωλολατρικού κόσμου, που κατά ένα μεγάλο μέρος συνέχιζε ακόμη να μένει προσκολλημένος σαν στρείδι στην πλάνη και τα είδωλά του. Και στο σημείο αυτό ο φλογερός Ιεράρχης επέδειξε αγωνιστική διάθεση ζηλευτή.

Κάποια μέρα μιμούμενος κι αυτός το παράδειγμα του Κυρίου με κίνδυνο της ζωής του μπήκε σ' ένα ειδωλολατρικό ναό μ' ένα φραγγέλιο στο χέρι κι έδιωξε απ' εκεί την ιέρεια της Αρτέμιδος τη Μιαρανάθουσα, η οποία τόλμησε να τον εξυβρίσει. Με παρρησία άρχισε να την ελέγχει για την τυφλή εμμονή της στην ασέβεια και την ειδωλολατρία. Το θάρρος του Αγίου κι η αρετή που απέπνεε η όλη του προσωπικότητα προκάλεσαν τέτοια εντύπωση στην ιέρεια, που το θαύμα έγινε.

Η Μιαρανάθουσα με σεβασμό και φόβο ζήτησε από τον επίσκοπο να την δια φωτίσει λεπτομερέστερο για τη νέα θρησκεία. Κι ο Άγιος το έκανε. Στο τέλος η Ιέρεια πίστεψε. Με συντριβή ψυχής ομολόγησε τον Κύριο Ιησού Χριστό Θεό αληθινό και δέχτηκε το Βάπτισμα. Έτσι γίνηκε χριστιανή και πήρε το όνομα Ευήθεια.

Λίγες μέρες πιο ύστερα από το περιστατικό αυτό οι ειδωλολάτρες είχαν μεγάλη γιορτή. Άνδρες και γυναίκες βάδιζαν στον δρόμο και χόρευαν και τραγουδούσαν

πίσω από το είδωλο της Αφροδίτης, που το κρατούσαν ιερείς της θεάς. Κάποια στιγμή η πομπή πέρασε απ' έξω από τον Ιερό ναό των χριστιανών.

Ο άγιος Τύχων, που βρισκόταν εκεί την ώρα εκείνη, βγήκε έξω με τον ιερό κλήρο και τον λαό και βλέποντας την ειδωλολατρική πομπή με ιερή αγανάκτηση φώναξε: «Σταματήστε! Σταματήστε». Κι άρχισε να τους μιλά. Τα λόγια του, λόγια αληθινής αγάπης και παρρησίας συγκίνησαν τα πλήθη που μόνα τους έσπευσαν να σπάσουν το είδωλο της ψεύτικης θεάς τους και να ασπασθούν οι πιο πολλοί τη θρησκεία του Εσταυρωμένου και να βαπτιστούν.

Τη νίκη του Σταυρού φθόνησε ο άρχοντας του σκότους και θέλησε να δηλητηριάσει τη χαρά των πιστών. Δύο από τους Έλληνες ειδωλολάτρες ο Καλύκιος κι η Κλεοπάτρα σαν είδαν τόσους δικούς τους να απαρνούνται την προγονική θρησκεία για ν' ασπασθούν κάποια άλλη, έτρεξαν και κατήγγειλαν τον Άγιο στον άρχοντα του τόπου.

«Ο άνθρωπος αυτός», του είπαν, «σκανδαλίζει τον λαό μας. Προχθές με τα λόγια του παρέσυρε ένα πλήθος απ' τους δικούς μας, που στο τέλος τον πίστεψαν. Σύντριψαν το είδωλο της μεγάλης θεάς μας και τον ακολούθησαν. Λοιδόρησαν τα σεβάσματά μας κι έγιναν οπαδοί κάποιου καινούργιου Θεού που τον σταύρωσαν οι ομοεθνείς του”.

Σε λίγο ο Άγιος οδηγήθηκε μπροστά στον άρχοντα. Στα λόγια των κατηγορών του πρόβαλε με θάρρος και επιχειρηματολογία ατράνταχτη το ψευδός της ειδωλολατρίας και κάλεσε όλους να αποδεχθούν τη νέα πίστη, αν θέλουν να σωθούν. Το τέλος της απολογίας του υπήρξε συγκινητικό. Ένας μεγάλος αριθμός μετανόησε, εγκατέλειψε τη θρησκεία των ειδώλων και προσχώρησε στην πίστη του Χριστού.

Περίοδος αναγεννητική, φωτεινή, ευλογημένη υπήρξε η όλη περίοδος της αρχιερατείας του Αμαθούντος Τύχωνος.

Ένας αγώνας εντατικός και συνεχής για τη δόξα του Χριστού και τη σωτηρία του ποιμνίου του ήταν ολόκληρη η ζωή του.

Όταν έφτασε ο καιρός ν' αφήσει ο Άγιος τον πρόσκαιρο τούτο κόσμο, πήγε σ' ένα χωράφι της επισκοπής του τη μέρα που το θέριζαν. Εκεί σαν μιλούσε με τους εργάτες του και τους έδινε σοφές συμβουλές και ευλογίες μια φωνή από τον Ουρανό ακούστηκε απ' όλους να λέει:

— Τύχων! δούλε αγαθέ και πιστέ! Εργάτα αγαπημένε! Στα λίγα που σου έδωσα υπήρξες πιστός. Θα σε εγκαταστήσω σε πολλά. Καιρός να ξεκουραστείς. Η χαρά του Ουρανού σε περιμένει. Ετοιμάσου τώρα γι' αυτή.

Ύστερα από τρεις μέρες ο Άγιος αρρώστησε. Αφού κάλεσε κοντά του τη μητέρα

του, που ζούσε ακόμη, κι ένα μέρος από τον κλήρο και τον λαό του, μίλησε σ' αυτούς για τη μέλλουσα ζωή, τους παρηγόρησε, τους συνέστησε να μένουν πιστοί μέχρι θανάτου στον Κύριο, κι ύψωσε τα μάτια και τα χέρια στον Ουρανό κι είπε: «Κύριε, εις χείρας Σου παρατίθω το πνεύμα μου».

Η αγία ψυχή του πέταξε με μιας κοντά σ' Εκείνον που αγάπησε μ' όλη τη φλόγα της καρδιάς του.

Το άκουσμα του θανάτου του Μεγάλου Ιεράρχη συνεκίνησε βαθιά τα πλήθη των χριστιανών της Αγίας Νήσου. Αρχιερείς και ιερείς και κόσμος πολύς προσέτρεξε να προσκυνήσει το σκήνωμα του και να πάρει την ευλογία Του. Το άγιο λείψανο του κηδεύτηκε μ' ευλάβεια και τοποθετήθηκε στο αριστερό κλίτος της εκκλησίας. Τα πολλά θαύματα που έκανε όταν ήταν στη ζωή, συνεχίστηκαν και την ημέρα της κηδείας του κι αργότερα ως τα σήμερα.

Ένα θαύμα παράδοξο είναι και τούτο:

Όταν ο Άγιος ζούσε, μερικοί εργάτες φύτευαν σ' ένα χωράφι αμπέλι. Κάποια στιγμή ένας απ' αυτούς πέταξε σαν άχρηστα μερικά ξερά κλήματα. Ένα τέτοιο ξερό κλήμα πήρε κι ο Άγιος κι αφού προσευχήθηκε και παρακάλεσε τον Θεό να του δώσει βλάστηση και ζωή, πλούσια καρποφορία, γλυκούς και πρώιμους καρπούς, το φύτεψε επικαλούμενος το όνομα της Αγίας Τριάδος. Και ω του θαύματος! Το ξερό εκείνο κλήμα ρίζωσε με μιας, έβγαλε φύλλα, άνθησε κι έκαμε σταφύλια ώριμα και γλυκά. Από τότε κάθε χρόνο το θαύμα επαναλαμβάνεται.

Την ημέρα της μνήμης του Αγίου, στις 16 Ιουνίου, το κλήμα θα παρουσιάσει σταφύλια ώριμα και γλυκά, τα οποία προσφέρονται σαν ευλογία στους πιστούς. Όσοι βλέπουν και γεύονται το σταφύλι αυτό, νοιώθουν μίαν ευεξία σωματική και μια γαλήνη απέραντη στην ψυχή.

Εκεί στην Αμαθούντα προς τιμή του Μεγάλου Επισκόπου έχει ανεγερθεί ένας Ιερός Ναός μέσα στον οποίο η αγάπη των Κυπρίων εναπόθεσε αργότερα με τιμές τα αγία λείψανα του, που ως τα σήμερα εξακολουθούν να είναι ιατρείο άμισθο ποικίλων νοσημάτων και παθών.

Με τον ολόψυχο σεβασμό που αρμόζει στους χριστιανούς, ας πάμε κι εμείς νοερά ως εκεί, κι αφού γονατίσουμε ευλαβικά, μπροστά στη λάρνακα των λειψάνων του, ας του ψάλλουμε βαθιά κι απ' την καρδιά μας το όμορφο **μεγαλυνάριό** του:

Χαίροις των Οσίων ο κοινωνός, χαίροις το δοχείον, των του Πνεύματος αγαθών χαίροις ο της Κύπρου, ανέσπερος δαδούχος, ω Τύχων Αμαθούντος Ποιμήν μακάριε.

Απολυτίκιο, ήχος γ.' Θείας Πίστεως.

Θείας έτυχες, ιερατείας, νεύσει κρείττονι εκλελεγμένος, ως θεράπων της Τριάδος επάξιος- συ γαρ των έργων εκλάμπων ταις χάρισι, την Εκκλησίαν εστήριξας θαύμασι. Τύχων Όσιε, Χριστών τον θεόν ικέτευε, δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

Πηγή: *synaxarion.gr*